

DEEL 5

VERORDENING INZAKE VERKIEZINGSPROCESINFORMATIE ONLINE VERKIEZINGSPROCESINFORMATIE EN MANIPULATIEF OF NIET-AUTHENTIEK GEDRAG

HOOFDSTUK 1

Voorlopig

Definities (Deel 5)

144. In dit Deel:

“gemachtigde ambtenaar” wordt geïnterpreteerd overeenkomstig *artikel 128*;

“bot”: een geautomatiseerd online account, softwareprogramma of -proces betekent waarbij alle of nagenoeg alle acties of berichten van het account, programma of proces niet het resultaat zijn van een persoon;

“deepfake”: gemanipuleerde of synthetische audio-, beeld- of video-inhoud die valselyk authentiek of waarheidsgetrouw lijkt, en die afbeeldingen bevat van personen die dingen lijken te zeggen of te doen die ze niet hebben gezegd of gedaan, geproduceerd met behulp van kunstmatige intelligentietechnieken, waaronder machine learning en deep learning;

“verordening inzake digitale diensten”: Verordening (EU) 2022/2065¹ van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een interne markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG;

“desinformatie over het verkiezingsproces”: valse of misleidende online informatie over het verkiezingsproces die wordt verspreid met de bedoeling te misleiden of economisch of politiek gewin te behalen en die schade kan toebrengen aan het publiek;

“verkiezingscampagneperiode” betekent:

- (a) een periode (met inbegrip van een verkiezingsperiode) die door de Commissie van tijd tot tijd en met betrekking tot verkiezingen of referenda bij beschikking kan worden voorgeschreven en die begint op een datum vóór een op handen zijnde verkiezing of referendum en eindigt op de dag van stemming op het tijdstip waarop de stembussen sluiten, welke data worden vastgesteld in een kennisgeving die de Commissie op een door haar geschikt geachte wijze ten minste zeven dagen vóór de eerdere datum publiceert,

---

¹ PB L 277 van 27.10.2022, blz. 1.

- (b) de periode die drie maanden voorafgaat aan de uiterste datum waarop wettelijk verkiezingen dienen te worden gehouden en die eindigt wanneer de verkiezingsperiode afloopt, of
- (c) indien de leden a) en b) niet van toepassing zijn, betekent de verkiezingsperiode;

“verkiezingsperiode”: de periode die begint op de dag waarop de volgorde van de stemdag wordt bepaald en eindigt op de stemdag;

“manipulatief of niet-authentiek gedrag”: tactieken, technieken en procedures die:

- (i) een bedrieglijk gebruik vormen van diensten of functies in de dienst van de aanbieder van intermediaire diensten, waaronder gebruikersgedrag dat tot doel heeft het bereik of de vermeende publieke steun van valse of misleidende online informatie over het verkiezingsproces kunstmatig te vergroten, of
- (ii) mogelijk de verspreiding of publicatie van deepfakes onder gebruikers van de dienst van de aanbieder van intermediaire diensten stimuleren, of
- (iii) oor hun aard en karakter, context of andere relevante omstandigheden aanleiding geven tot de conclusie dat zij bedoeld zijn om te leiden tot de verspreiding of publicatie van onjuiste of misleidende informatie over het online verkiezingsproces in de dienst van de verlener van intermediaire diensten, of
- (iv) schade aan het publiek kunnen veroorzaken;

“desinformatie over het verkiezingsproces”: onjuiste of misleidende online informatie over het verkiezingsproces die wordt gedeeld zonder schadelijke bedoelingen, hoewel de gevolgen nog steeds schadelijk kunnen zijn;

“online informatie over het verkiezingsproces”: online inhoud van feitelijke aard met betrekking tot het houden van een verkiezing of referendum, met inbegrip van maar niet beperkt tot de registratie van kiezers of kandidaten, stemtijden en -locaties, regelingen voor het stemmen per brief, het stemgeheim, het tellen van de stemmen en andere feitelijke inhoud met betrekking tot het houden van een bepaalde verkiezing of referendum of meer in het algemeen verkiezingen of referenda;

“politieke partij” heeft de betekenis die er in Deel 2 aan wordt gegeven;

“volgorde van de stemdag” betekent een door de minister uitgevaardigd besluit tot aanwijzing van een dag voor het houden van een stemming, dat

- (a) in het geval van een Dáil-verkiezing wordt uitgevaardigd krachtens artikel 96, lid 1, van de wet van 1992,
- (b) in het geval van Europese verkiezingen wordt genomen krachtens artikel 10, lid 1, van de wet van 1997,
- (c) in het geval van een lokale verkiezing wordt genomen krachtens artikel 26, lid 2, van de wet van 2001,
- (d) in het geval van presidentsverkiezingen wordt genomen krachtens artikel 6, lid 1, onder c), van de wet van 1993,
- (e) in het geval van een referendum wordt genomen krachtens artikel 10, 11 of 12 van de wet van 1994,
- (f) in het geval van een Seanad-verkiezing wordt uitgevaardigd krachtens artikel 12 van de Seanad Electoral (universiteitsleden)-wet van 1937 en artikel 24 van de Seanad Electoral (panelleden)-wet van 1947, of
- (g) in het geval van een burgemeestersverkiezing in Limerick, wordt gehouden op grond van lid 6 van Deel 1 van bijlage 2 bij de lokale overheid (burgemeester van Limerick) en wet diverse bepalingen 2024;

“openbare schade”: elke ernstige bedreiging van de eerlijkheid of integriteit van een verkiezing of referendum.

Samenwerking tussen Commissie en Coimisiún na Meán

- 144A. (1) De Commissie kan een overeenkomst (in dit Deel een “samenwerkingsovereenkomst” genoemd) sluiten met Coimisiún na Meán om het voor de Commissie gemakkelijker te maken haar taken in het kader van dit Deel uit te voeren.
- (2) Een samenwerkingsovereenkomst kan door de Commissie en Coimisiún na Meán worden gewijzigd.
  - (3) De Commissie verstrekt de minister [en de minister voor Ondernemingen, Handel en Werkgelegenheid] binnen een maand nadat de overeenkomst (of de wijziging ervan) is gesloten, een kopie van een samenwerkingsovereenkomst (met inbegrip van eventuele wijzigingen van een dergelijke overeenkomst) die is gesloten.
  - (4) Een samenwerkingsovereenkomst, of elke daarin aangebrachte wijziging, wordt op schrift gesteld en zo spoedig mogelijk nadat de overeenkomst of wijziging is gesloten en aan de minister [en aan de minister van Ondernemingen, Handel en

Werkgelegenheid] is verstrekt, kan de Commissie de overeenkomst publiceren op een door haar onderhouden website.

- (5) Onverminderd lid 6 mag niets in een wet worden gelezen als een beletsel om de bepalingen van een samenwerkingsovereenkomst van kracht te laten zijn overeenkomstig de tussen de Commissie en Coimisiún na Meán overeengekomen voorwaarden.
- (6) Indien door de ene partij aan de andere partij informatie wordt verstrekt ingevolge een samenwerkingsovereenkomst op grond van lid 1, zijn de bepalingen van enig wettelijk voorschrift met betrekking tot de openbaarmaking van die informatie door de eerstbedoelde partij van toepassing op de laatstbedoelde partij ten aanzien van die informatie.
- (7) Wanneer de Commissie of Coimisiún na Meán een bepaling van een samenwerkingsovereenkomst niet naleeft, maakt dit de uitoefening van een bevoegdheid door de Commissie of Coimisiún na Meán niet ongeldig.

Online verkiezingsinformatie, desinformatie over het verkiezingsproces, verkeerde informatie over het verkiezingsproces en manipulatieve of niet-authentieke gedragsfuncties

145. (1) De Commissie:

- (a) beschermt de eerlijkheid en integriteit van verkiezingen en referenda overeenkomstig dit Deel.
- (b) monitort, onderzoekt en bestrijdt de verspreiding van desinformatie over het verkiezingsproces,
- (c) monitort, onderzoekt, identificeert en bestrijdt manipulatief of authentiek gedrag,
- (d) monitort, onderzoekt en signaleert trends met betrekking tot
  - (i) desinformatie over het verkiezingsproces,
  - (ii) onjuiste informatie over het verkiezingsproces, en
  - (iii) manipulatief of niet-authentiek gedrag,
- (e) bevordert de bewustwording van het publiek ten aanzien van desinformatie over het verkiezingsproces, desinformatie over het verkiezingsproces en manipulatief of niet-authentiek gedrag, en kan educatieve of voorlichtingsprogramma's opzetten, faciliteren of

bevorderen met het oog op de uitoefening van haar functies uit hoofde van dit Deel.

- (2) Onverminderd artikel 16 mag de Commissie een persoon in dienst nemen om haar bij te staan bij de uitoefening van haar taken krachtens lid 1, en daartoe mag zij een of meer van de volgende dingen doen:
  - (a) met wie dan ook een contract sluiten op de voorwaarden en voor de periode die de Commissie passend acht;
  - (b) uit de haar ter beschikking staande middelen aan de onder a) bedoelde personen de eventueel door hen betaalde honoraria of onkostenvergoedingen betalen die de Commissie vaststelt.

Oprichting en rol van de Adviesraad

146. (1) De Commissie richt een online adviesraad voor informatie over het verkiezingsproces op (te noemen “de Adviesraad”).
- (2) De Adviesraad verstrekt, op verzoek en, indien passend, ambtshalve, advies aan de Commissie over
  - (a) de aard en het effect van desinformatie over het verkiezingsproces en desinformatie over het verkiezingsproces en
  - (b) indien mogelijk, over het gebruik door de Commissie van haar bevoegdheden uit hoofde van dit Deel.
- (3) De Adviesraad bestaat uit niet meer dan zes door de Commissie te benoemen personen, die elk deskundig zijn op alle of een van de volgende gebieden:
  - (a) verkiezingsprocessen (inclusief referenda) in de Staat,
  - (b) eerlijkheid en integriteit bij verkiezingen en referenda bevorderen, of
  - (c) het gebruik van informatietechnologie en online verspreiding van informatie in het kader van verkiezingen en referenda.
- (4) De minister kan, met instemming van de minister voor Overheidsuitgaven, Uitvoering van het Nationale Ontwikkelingsplan en Hervorming, de eventuele bezoldiging en onkostenvergoeding vaststellen voor een lid van de Adviesraad op grond van deze afdeling.

- (5) De bezoldiging en eventuele onkostenvergoedingen die overeenkomstig lid 4 worden vastgesteld, worden door de Commissie betaald uit de middelen waarover zij beschikt aan een lid van de Adviesraad.

Oprichting en rol van raad van belanghebbenden

147. (1) De Commissie stelt van tijd tot tijd een raad van belanghebbenden in om de Commissie in het algemeen en met betrekking tot de opstelling en het gebruik van gedragscodes uit hoofde van hoofdstuk 5 van advies en opinies te voorzien.
- (2) De raad van belanghebbenden bestaat uit niet meer dan 15 door de Commissie aan te wijzen personen, waarvan de samenstelling een weerspiegeling vormt van de standpunten van de leden van de Oireachtas en van de gedrukte media, radio- en televisieomroepen en online media.

HOOFDSTUK 2

Verplichtingen op het online platform

Verplichting voor online platform om informatie te verstrekken aan de Commissie

148. (1) Wanneer tijdens een verkiezingscampagne een verlener van intermediaire diensten er na het verkrijgen van werkelijke kennis of bewustzijn, onder meer door middel van een kennisgeving via het in artikel 149 bedoelde mechanisme, van overtuigd is dat
- (a) zijn diensten mogelijk worden gebruikt voor desinformatie over het verkiezingsproces,
  - (b) er sprake kan zijn van verkeerde informatie over het verkiezingsproces in zijn diensten, of
  - (c) er sprake kan zijn van manipulatief of niet-authentiek gedrag in zijn diensten,
- stelt de verlener van intermediaire diensten de Commissie onverwijld, maar met inachtneming van artikel 148A, in kennis van dergelijke desinformatie over het verkiezingsproces, verkeerde informatie over het verkiezingsproces of manipulatief of niet-authentiek gedrag.
- (2) Onverminderd lid 1 verstrekt Coimisiún na Meán zo spoedig mogelijk na ontvangst van een risicobeoordeling die door een zeer groot online platform of een zeer grote online zoekmachine is uitgevoerd overeenkomstig artikel 34, lid 1, van de verordening digitale diensten, een kopie van de risicobeoordeling aan de Commissie.

- (3) De Commissie houdt toezicht op de naleving van de vereisten van lid 1 door de verleners van bemiddelingsdiensten.

Vrijstelling van aansprakelijkheid voor intermediaire diensten

148A. De vrijstellingen van aansprakelijkheid die gelden krachtens de artikelen 4, 5 en 6 van de verordening betreffende digitale diensten, zijn voor de toepassing van dit Deel van toepassing op de verleners van intermediaire diensten.

Informatie voor de Commissie

149. Wanneer de Commissie vermoedt dat er desinformatie over het verkiezingsproces aanwezig is in de diensten van de verlener van intermediaire diensten, ongeacht of dat vermoeden voortvloeit uit een melding op grond van artikel 160, lid 2, onder a), of uit enige andere bron, kan de Commissie die verlener van intermediaire diensten gelasten specifieke informatie te verstrekken over een of meer specifieke individuele ontvangers van zijn diensten overeenkomstig de bepalingen van artikel 10 van de verordening inzake digitale diensten.

HOOFDSTUK 3

Bevoegdheden van de Commissie

Monitoren en onderzoeken van online verkiezingsinformatie

150. (1) De Commissie kan voor de uitoefening van haar taken uit hoofde van dit Deel toezicht houden op online informatie over het verkiezingsproces.
- (2) Wanneer de Commissie redelijkerwijs van mening is dat online informatie over het verkiezingsproces
- (a) desinformatie over het verkiezingsproces kan vormen, of
- (b) manipulatief of inauthentiek gedrag kan inhouden, met inbegrip van het gebruik van niet-openbaar gemaakte bots,
- kan de Commissie of een personeelslid van de Commissie een dergelijke zaak controleren of onderzoeken of een gemachtigde ambtenaar aanwijzen om een dergelijke zaak te controleren of te onderzoeken en de gemachtigde ambtenaar of het personeelslid brengt na zijn onderzoek verslag uit aan de Commissie.
- (3) De Commissie, het personeelslid van de Commissie of de gemachtigde ambtenaar kan de onderzoeken instellen die zij passend acht of een gemachtigde ambtenaar opdracht geven dergelijke onderzoeken in te stellen, en de Commissie, het personeelslid van de Commissie of de gemachtigde ambtenaar kan van elke persoon verlangen dat hij haar onverwijld alle inlichtingen, documenten of zaken verstrekt die hij in zijn bezit heeft of verkrijgt en die de

Commissie, het personeelslid van de Commissie of de gemachtigde ambtenaar voor het onderzoek nodig kan hebben.

- (4) De bevoegdheden die bij of krachtens artikel 137, leden 1 tot en met 9, aan een gemachtigde ambtenaar zijn toegekend, zijn op overeenkomstige wijze en met de nodige wijzigingen van toepassing op een gemachtigde ambtenaar die krachtens lid 2 is aangesteld, of op de Commissie of een personeelslid van de Commissie.
- (5) De in artikel 130, leden 3 tot en met 6, vermelde procedures zijn, met de nodige wijzigingen, van toepassing op de uitoefening van functies in het kader van dit Deel door een overeenkomstig lid 1 aangewezen gemachtigde functionaris, door de Commissie of door een personeelslid van de Commissie.
- (6) Wanneer een gemachtigde functionaris of een personeelslid van de Commissie een verslag bij de Commissie indient met betrekking tot de in lid 1 bedoelde aangelegenheden, neemt de Commissie dat verslag en alle opmerkingen of aanbevelingen van de gemachtigde functionaris of dat personeelslid in overweging.
- (7) Wanneer de Commissie dit nodig acht, kan zij eenieder uitnodigen om binnen de door haar vastgestelde termijn schriftelijk opmerkingen bij de Commissie in te dienen.
- (8) Nadat de Commissie het in lid 6 bedoelde verslag en de in lid 6 en 7 bedoelde bijdragen heeft bestudeerd, kan de Commissie
  - (a) geen verdere actie ondernemen,
  - (b) indien zij ervan overtuigd is dat een overtreding plaatsvindt of heeft plaatsgevonden, een van de bevoegdheden die haar op grond van artikel 153 tot en met 157 ter beschikking staan, uitoefenen ten aanzien van een persoon die naar het oordeel van de Commissie een bepaling van dit Deel overtreedt of heeft overtreden.
  - (c) een verslag van haar onderzoek naar de zaak opstellen en publiceren, of
  - (d) indien zij ervan overtuigd is dat een overtreding plaatsvindt of heeft plaatsgevonden, een overtreding vervolgen die mogelijk is begaan overeenkomstig artikel 169.

Delegatie van bevoegdheden van de Commissie aan de algemeen directeur

151. (1) Met inachtneming van dit artikel kan de Commissie bij beschikking de uitoefening van haar bevoegdheden op grond van de artikelen 153, 154, 155,

156 of 157 die zij passend acht, delegeren aan de algemeen directeur of een ander lid van de Commissie en de algemeen directeur of een ander lid van de Commissie verricht de taken die passen bij de aldus gedelegeerde bevoegdheden en treedt daartoe in de plaats van de Commissie.

- (2) Indien delegatie krachtens lid 1 plaatsvindt,
  - (a) oefent de directeur of een ander lid van de Commissie de gedelegeerde bevoegdheid uit onder de algemene leiding en controle van de Commissie.
  - (b) oefent de directeur of een ander lid van de Commissie de gedelegeerde bevoegdheid uit met inachtneming van de eventuele beperkingen die in de delegatie worden gesteld aan de periode waarin of de mate waarin hij of zij de bevoegdheid uitoefent, en
  - (c) heeft een in lid 1 bedoelde bepaling op grond waarvan bevoegdheden aan de Commissie zijn toegekend of waarin de wijze van uitoefening van een dergelijke bevoegdheid is geregeld, indien en voor zover zij van toepassing is op de gedelegeerde bevoegdheid, voor de uitoefening van de bevoegdheid door de directeur of een ander personeelslid van de Commissie gevolgen in de plaats van de directeur of een ander personeelslid van de Commissie, en wordt elke dergelijke bepaling dienovereenkomstig gelezen.
- (3) Wanneer de uitoefening van een bevoegdheid op grond van deze afdeling wordt gedelegeerd, blijft de bevoegdheid bij de Commissie berusten, maar wordt zij tegelijkertijd toegekend aan de algemeen directeur of een ander lid van de Commissie aan wie zij is gedelegeerd, zodat zij of de Commissie of de algemeen directeur of een ander lid van de Commissie de bevoegdheid kan uitoefenen.
- (4) De Commissie kan een krachtens dit artikel verleende delegatie bij besluit wijzigen of intrekken.
- (5) De Commissie kan te allen tijde materiaal of informatie die voortvloeit uit een onderzoek op grond van artikel 150, met inbegrip van verslagen, verstrekken aan de directeur of een ander personeelslid van de Commissie aan wie de uitoefening van een bevoegdheid op grond van lid 1 is gedelegeerd, wanneer de Commissie van mening is dat de informatie nodig kan zijn om de betrokken bevoegdheden naar behoren te kunnen uitoefenen.

Uitoefening van de bevoegdheden van de Commissie

152. (1) De Commissie oefent haar bevoegdheden op grond van de artikelen 153, 154, 155, 156, 157 of 158 slechts uit wanneer zij ervan overtuigd is dat dit in het algemeen belang is, gelet op alle omstandigheden, met inbegrip van de rechten

van eenieder voor wie de uitoefening van deze bevoegdheden naar haar oordeel gevolgen kan hebben.

- (2) Onverminderd het bepaalde in lid 1, houdt de Commissie bij de uitoefening van haar bevoegdheden op grond van de artikelen 153, 154, 155, 156, 157 en 158 rekening met het volgende:
  - (a) het recht op vrijheid van meningsuiting;
  - (b) het recht op vrijheid van vereniging;
  - (c) het recht om Deel te nemen aan openbare aangelegenheden;
  - (d) de verplichting van de staat om de eerlijkheid en integriteit van verkiezingen en referenda te verdedigen en te waarborgen; en
  - (e) het evenredigheidsbeginsel;
  - (f) het recht op vrijheid van vestiging volgens de EU-wetgeving; en
  - (g) de vrijheid om diensten te verlenen volgens de EU-wetgeving.
- (3) Onverminderd de leden 1 en 2 houdt de Commissie bij de uitoefening van haar bevoegdheden op grond van de artikelen 153, 154, 155, 156, 157 en 158 rekening met het volgende:
  - (a) de noodzaak om te zorgen voor een economisch en efficiënt gebruik van de middelen van de Commissie;
  - (b) de betrokken openbare schade, aangezien het betrekking heeft op de algehele integriteit en eerlijkheid van de verkiezingen of het referendum;
  - (c) alle richtlijnen die krachtens lid 4 worden gepubliceerd.
- (4) De Commissie stelt richtlijnen op en publiceert deze om de Commissie of een persoon aan wie de uitoefening van een bevoegdheid op grond van artikel 151 is gedelegeerd, te informeren over de juiste uitoefening van haar bevoegdheden op grond van dit Deel.
- (5) Richtlijnen krachtens lid 4 kunnen maatregelen omvatten om ervoor te zorgen dat de uitoefening van de bevoegdheden van de Commissie transparant is voor het publiek, in overeenstemming is met internationale best practices en in het algemeen belang is.

- (6) Als de Commissie een aankondiging of opdracht uitvaardigt op grond van artikel 153, 154, 155, 156 of 157, zorgt de Commissie ervoor dat de aankondiging of opdracht voldoet aan de voorwaarden van artikel 9, lid 2, van de verordening inzake digitale diensten.
- (7) Mededelingen of bevelen van de Commissie op grond van dit Deel worden doorgegeven aan Coimisiún na Meán en deze doorgifte omvat alle informatie die de Commissie ontvangt van de verlener van intermediaire diensten overeenkomstig de vereisten van artikel 9, lid 1, van de verordening digitale diensten.
- (8) Om twijfel te voorkomen kan de Commissie bepalen dat het gezien alle omstandigheden passend is om meer dan één kennisgeving of bevel uit hoofde van artikel 153, 154, 155, 156 of 157 uit te vaardigen met betrekking tot dezelfde online inhoud of hetzelfde online gedrag.

Kennisgeving van verwijdering

153. (1) Wanneer de Commissie

- (a) op grond van de beschikbare informatie, verkregen door haar toezicht of anderszins, of verstrekt door een andere persoon of anderszins, ervan overtuigd is dat informatie over het verkiezingsproces desinformatie over het verkiezingsproces is, en
- (b) dat het uitvaardigen van een dergelijk bericht noodzakelijk is om de eerlijkheid of integriteit van een verkiezing of referendum te beschermen,

kan de Commissie een verwijderingsbericht uitvaardigen waarin natuurlijke of rechtspersonen, met inbegrip van verlener van intermediaire diensten, worden verplicht de inhoud waarop het verwijderingsbericht betrekking heeft binnen een bepaalde periode te verwijderen.

(2) Niettegenstaande de vereisten van artikel 152, lid 6, bevat een kennisgeving krachtens dit artikel:

- (a) een verklaring van de Commissie, in overeenstemming met lid 3, met betrekking tot de in lid 1, onder a), bedoelde desinformatie over het verkiezingsproces;
- (b) een mededeling aan de persoon tot wie de kennisgeving is gericht, dat hij, zij of deze ervoor dient te zorgen dat de verklaring onder a) wordt gepubliceerd op de online locatie bedoeld in artikel 9, lid 2, onder a), punt iv), van de verordening inzake digitale diensten; en

- (c) een mededeling aan de persoon tot wie de kennisgeving is gericht, waarin deze wordt geïnformeerd over het recht om binnen vijf dagen na de datum waarop de kennisgeving is gedaan, beroep aan te tekenen tegen de kennisgeving krachtens artikel 161.
- (3) In de verklaring als bedoeld in lid 2, onder a),
- (a) wordt vermeld dat het gaat om een verklaring die dient te worden gepubliceerd naar aanleiding van een door de Commissie uitgegeven kennisgeving van verwijdering, op grond waarvan de Commissie de verwijdering van bepaalde inhoud die zichtbaar is op een bepaalde online locatie heeft geëist overeenkomstig dit artikel,
  - (b) wordt vermeld dat deze maatregel is genomen omdat de eerder op de locatie gepubliceerde inhoud desinformatie over het verkiezingsproces vormde,
  - (c) wordt een samenvatting gegeven van de motivering, verstrekt op grond van artikel 9, tweede lid, onder a), onder ii), van de verordening inzake digitale diensten, op grond waarvan de Commissie van mening is dat de verwijdering van de informatie noodzakelijk was om het eerlijke verloop of de integriteit van de verkiezing of het referendum, naar gelang van het geval, te beschermen, en
  - (d) wordt vermeld dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreeks wordt getroffen door de kennisgeving beroep kan aantekenen tegen de kennisgeving overeenkomstig artikel 161 binnen vijf dagen na de datum waarop de kennisgeving is verzonden.

Correctiebericht

154. (1) Wanneer de Commissie

- (a) op grond van de beschikbare informatie, verkregen door haar toezicht of anderszins, of verstrekt door een andere persoon of anderszins, ervan overtuigd is dat informatie over het verkiezingsproces desinformatie over het verkiezingsproces is, en
- (b) dat het uitvaardigen van een dergelijk bericht noodzakelijk is om de eerlijkheid of integriteit van een verkiezing of referendum te beschermen,

kan de Commissie een correctiebericht uitvaardigen waarin zij van alle natuurlijke of rechtspersonen tot wie zij zich richt, met inbegrip van aanbieders van intermediaire diensten, verlangt dat zij aan alle personen die toegang hebben

tot de dienst of het online platform een verklaring van de Commissie op grond van dit artikel meedelen.

- (2) Niettegenstaande de vereisten van artikel 152, lid 6, bevat een kennisgeving krachtens dit artikel:
  - (a) een verklaring van de Commissie, in overeenstemming met lid 3, met betrekking tot de in lid 1, onder a), bedoelde desinformatie over het verkiezingsproces;
  - (b) een mededeling aan de persoon tot wie de kennisgeving is gericht, dat hij, zij of deze ervoor dient te zorgen dat de verklaring onder a) wordt gepubliceerd op de online locatie bedoeld in artikel 9, lid 2, onder a), punt iv), van de verordening inzake digitale diensten; en
  - (c) een mededeling aan de persoon tot wie de kennisgeving is gericht, waarin deze wordt geïnformeerd over het recht om binnen vijf dagen na de datum waarop de kennisgeving is gedaan, beroep aan te tekenen tegen de kennisgeving krachtens artikel 161.
- (3) In de verklaring als bedoeld in lid 2, onder a),
  - (a) wordt vermeld dat het een verklaring betreft die gepubliceerd dient te worden naar aanleiding van een door de Commissie uitgegeven kennisgeving van correctie op grond waarvan de Commissie de correctie van bepaalde inhoud die zichtbaar is op een bepaalde online locatie heeft geëist op grond van dit artikel,
  - (b) wordt vermeld dat deze maatregel is genomen omdat de inhoud op de online locatie desinformatie over het verkiezingsproces vormde,
  - (c) wordt een samenvatting gegeven van de motivering, bedoeld in artikel 9, tweede lid, onderdeel a, onder ii, van de verordening inzake digitale diensten, op grond waarvan de Commissie van mening is dat het uitvaardigen van een correctiebericht onder alle omstandigheden passend was om het eerlijke verloop of de integriteit van de verkiezing of het referendum, naargelang het geval, te beschermen,
  - (d) wordt vermeld dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreeks wordt getroffen door de kennisgeving beroep kan aantekenen tegen de kennisgeving overeenkomstig artikel 161 binnen vijf dagen na de datum waarop de kennisgeving is verzonden.

- (4) De in lid 2, onder a), bedoelde verklaring kan ook een of meer van de volgende elementen bevatten:
- (a) een verklaring waarin wordt uiteengezet in welke opzichten de inhoud onjuist of misleidend was;
  - (b) een juiste verklaring van informatie; en
  - (c) aanvullende informatie of verklaring zoals de Commissie passend acht, rekening houdend met alle omstandigheden.

Etiketteringsbevel

155. (1) Wanneer de Commissie

- (a) op grond van de beschikbare informatie, verkregen door haar toezicht of anderszins, of verstrekt door een andere persoon of anderszins, ervan overtuigd is dat informatie over het verkiezingsproces desinformatie over het verkiezingsproces is, en
- (b) en dat het uitvaardigen van een dergelijk bevel noodzakelijk is om de eerlijkheid of integriteit van een verkiezing of referendum te beschermen,

kan de Commissie, in afwachting van verder onderzoek door de Commissie, een etiketteringsbevel uitvaardigen waarbij de aanbieder van intermediaire diensten wordt verplicht te vermelden dat de desbetreffende inhoud momenteel door de Commissie wordt onderzocht overeenkomstig dit Deel om vast te stellen of het al dan niet desinformatie over het verkiezingsproces is.

(2) Niettegenstaande de vereisten van artikel 152, lid 6, bevat een bevel krachtens dit artikel

- (a) een verklaring van de Commissie, in overeenstemming met lid 3, met betrekking tot de in lid 1, onder a), bedoelde desinformatie over het verkiezingsproces;
- (b) een mededeling aan de persoon tot wie het bevel is gericht, dat hij, zij of deze ervoor dient te zorgen dat de verklaring onder a) wordt gepubliceerd op de online locatie bedoeld in artikel 9, lid 2, onder a), punt iv), van de verordening inzake digitale diensten; en
- (c) een kennisgeving aan de persoon tot wie het bevel is gericht van het recht om tegen het bevel in beroep te gaan krachtens artikel 161 binnen 5 dagen vanaf de datum waarop het bevel is uitgevaardigd.

- (3) In de in lid 2, onder a), bedoelde verklaring:
- (a) wordt bevestigd dat het een verklaring betreft die dient te worden gepubliceerd op grond van een door de Commissie in het kader van dit artikel uitgevaardigd etiketteringsbevel, indien de Commissie van mening is dat de desbetreffende verklaring desinformatie over het verkiezingsproces kan bevatten;
  - (b) wordt vermeld dat het uitvaardigen van het bevel geen vaststelling is dat de inhoud electorale desinformatie is;
  - (c) wordt een samenvatting opgenomen van de motivering, verstrekt op grond van artikel 9, lid 2, onder a), onder ii), van de verordening inzake digitale diensten, op grond waarvan de Commissie van oordeel is dat aan de vereisten van het eerste lid is voldaan;
  - (d) wordt vermeld dat in afwachting van nader onderzoek wordt bepaald of de inhoud desinformatie over het verkiezingsproces is; en
  - (e) wordt vermeld dat elke natuurlijke of rechtspersoon die rechtstreeks wordt geraakt door het bevel binnen vijf dagen beroep kan instellen tegen het bevel op grond van artikel 161.
- (4) Het besluit kan ook nadere informatie of een verklaring bevatten die de Commissie, rekening houdend met alle omstandigheden, passend acht.
- (5) De Commissie doet de in lid 3, onder d), bedoelde vaststelling en geeft zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is
- (a) een opdracht aan de persoon tot wie het etiketteringsbevel was gericht om die persoon ervan in kennis te stellen dat het etiketteringsbevel is ingetrokken, of
  - (b) kan, indien is vastgesteld dat de inhoud desinformatie in het kader van een verkiezingsproces is, naar eigen goeddunken een van haar bevoegdheden uit hoofde van artikel 153, 154 of 156 uitoefenen.
- (6) Wanneer de Commissie een aanwijzing geeft als bedoeld in lid 5, onder a), wordt de verklaring als bedoeld in lid 2, onder a), verwijderd.

Bevel tot toegangsblokkering

156. (1) Wanneer de Commissie op basis van beschikbare informatie,

- (a) verkregen door haar toezicht of anderszins, of door andere personen verstrekte informatie over het verkiezingsproces of anderszins met betrekking tot een eerder geïdentificeerde online locatie ervan overtuigd is dat informatie over het verkiezingsproces desinformatie over het verkiezingsproces is,
- (b) dat op een eerder geïdentificeerde online locatie botactiviteiten plaatsvinden of hebben plaatsgevonden die manipulatief of niet-authentiek gedrag inhouden of het gebruik van een geheime bot in strijd met punt 167,

kan de Commissie een bevel tot blokkering van de toegang uitvaardigen, voor een periode die de Commissie passend acht, waarin van een aanbieder van intermediaire diensten wordt geëist dat deze redelijke stappen onderneemt om de toegang tot de online locatie onmogelijk te maken.

- (2) Niettegenstaande de vereisten van artikel 152, lid 6, bevat een bevel krachtens dit artikel
  - (a) een verklaring van de Commissie, in overeenstemming met lid 3, met betrekking tot de in lid 1, onder a), bedoelde desinformatie over het verkiezingsproces;
  - (b) een mededeling aan de persoon tot wie het bevel is gericht, dat hij, zij of deze ervoor dient te zorgen dat de verklaring onder a) wordt gepubliceerd op de online locatie bedoeld in artikel 9, lid 2, onder a), punt iv), van de verordening inzake digitale diensten; en
  - (c) een kennisgeving aan de persoon tot wie het bevel is gericht van het recht om tegen het bevel in beroep te gaan krachtens artikel 161 binnen 5 dagen vanaf de datum waarop het bevel is uitgevaardigd.
- (3) In de verklaring als bedoeld in lid 2, onder a), wordt duidelijk vermeld
  - (a) dat een bevel tot toegangsblokkering is uitgevaardigd op grond van dit artikel,
  - (b) een samenvatting van de motivering op grond van artikel 9, lid 2, onder a), punt ii), van de verordening inzake digitale diensten, waarom de Commissie het bevel heeft uitgevaardigd, en
  - (c) alle verdere informatie die kan worden gespecificeerd in de richtlijnen die op grond van artikel 152 zijn uitgevaardigd of die de Commissie in de gegeven omstandigheden noodzakelijk of passend acht.

- (4) Het besluit kan ook nadere informatie of een verklaring bevatten die de Commissie, rekening houdend met alle omstandigheden, passend acht.
- (5) In dit artikel betekent “eerder geïdentificeerde online locatie” een online locatie waar twee of meer afzonderlijke stukken online inhoud het onderwerp zijn geweest van een kennisgeving of bevel op grond van artikel 153, 154, 156 of 157 binnen dezelfde verkiezingsperiode, welke verkiezingsperiode dezelfde is als de verkiezingsperiode waarvoor wordt voorgesteld het toegangsverbod in te stellen.

Melding van manipulatief of niet-authentiek gedrag (met inbegrip van niet-openbaargemaakte botactiviteit)

157. (1) Wanneer de Commissie op basis van de beschikbare informatie ervan overtuigd is dat

- (a) er botactiviteiten plaatsvinden of hebben plaatsgevonden die manipulatief of inauthentiek gedrag inhouden of het gebruik van een geheime bot die in strijd is met artikel 167,
- (b) en het uitvaardigen van een kennisgeving krachtens dit lid noodzakelijk is om de eerlijkheid of integriteit van een verkiezing of referendum te beschermen,

kan de Commissie een met redenen omklede kennisgeving uitvaardigen waarin zij van elke aanbieder van intermediaire diensten eist dat deze een verklaring publiceert waarin alle gebruikers worden geïnformeerd over het manipulatieve of inauthentieke gedrag of het gebruik van een geheime bot die in strijd is met artikel 167.

- (2) In de verklaring die krachtens lid 1 dient te worden gepubliceerd,
  - (a) wordt vermeld dat de Commissie krachtens dit artikel een kennisgeving heeft gepubliceerd waarin botactiviteiten worden geïdentificeerd die manipulatief of niet-authentiek gedrag vormen,
  - (b) wordt vermeld dat deze actie is ondernomen omdat de botactiviteit een bedreiging vormde voor de eerlijkheid of integriteit van een komende verkiezing of referendum,
  - (c) worden de redenen vermeld op grond waarvan de Commissie van mening is dat het in de gegeven omstandigheden passend is te eisen dat de verklaring met betrekking tot de activiteit wordt gepubliceerd,

- (d) wordt vermeld dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die rechtstreeks wordt getroffen door de kennisgeving beroep kan aantekenen tegen de kennisgeving overeenkomstig artikel 161 binnen vijf dagen na de datum waarop de kennisgeving is verzonden.
- (3) Wanneer de Commissie er tijdens de verkiezingsperiode van overtuigd is dat
- (a) er manipulatief of niet-authentiek gedrag heeft plaatsgevonden (ook wanneer dit gedrag het gebruik van bots met zich meebrengt), en
  - (b) het uitvaardigen van een kennisgeving krachtens dit lid noodzakelijk is om de eerlijkheid of integriteit van een verkiezing of referendum te beschermen,

kan de Commissie een kennisgeving uitvaardigen om elke aanbieder van intermediaire diensten te verplichten redelijke stappen te ondernemen om dergelijk gedrag of gebruik te voorkomen of te verbieden.

- (4) Onverminderd de vereisten van artikel 152, lid 6, wordt in een kennisgeving op grond van lid 3
- (a) vermeld dat de Commissie op grond van dit artikel een kennisgeving heeft gedaan waarin zij eist dat het gedrag in kwestie wordt gestaakt omdat het als manipulatief of niet-authentiek gedrag is aangemerkt,
  - (b) vermeld dat de Commissie deze maatregel heeft genomen omdat de vastgestelde activiteit een bedreiging vormde voor de eerlijkheid of integriteit van een komende verkiezing of referendum,
  - (c) een motivering opgenomen van de mening van de Commissie dat het passend is om van een online platform te verlangen dat het redelijke stappen onderneemt om dergelijk gedrag of gebruik te voorkomen of te verbieden, en
  - (d) vermeld dat elke natuurlijke of rechtspersoon die rechtstreeks door de kennisgeving wordt getroffen, binnen 5 dagen beroep kan aantekenen tegen de kennisgeving krachtens artikel 161.

Verzoek aan de rechtbank om een bevel tot naleving van een aankondiging of bevel

158. (1) De Commissie kan het hoogerechtshof verzoeken te bevelen dat een kennisgeving of bevel uit hoofde van artikel 153, 154, 155, 156 of 157 wordt nageleefd.

- (2) Een verzoek ingevolge het eerste lid kan worden ingediend met betrekking tot een persoon buiten de staat wanneer een kennisgeving of bevel als bedoeld in de artikelen 153, 154, 155, 156 of 157 tot die persoon is gericht en betrekking heeft op iets dat is gedaan of nagelaten te doen ingevolge die artikelen.

Communicatie met het publiek

159. (1) De Commissie kan, op de wijze die zij passend acht en op elk moment, met het publiek of een bepaalde groep van het publiek communiceren over verkeerde informatie over het verkiezingsproces, desinformatie over het verkiezingsproces of het gebruik van manipulatief of niet-authentiek gedrag.
- (2) De Commissie kan, wanneer zij van mening is dat de eerlijkheid of integriteit van een verkiezing of referendum zodanig wordt bedreigd dat het in het algemeen belang is de aandacht op die bedreiging te vestigen, met het publiek communiceren over die bedreiging.
- (3) De Commissie kan in de communicatie met het publiek krachtens lid 2 het volgende specificeren:
  - (a) de aard, de bron en de ernst van de bedreiging,
  - (b) alle maatregelen die de Commissie voorstelt te nemen of in verband daarmee te overwegen, en
  - (c) eventuele aanbevelingen aan het publiek of anderen in verband daarmee.

Mechanisme voor het publiek om desinformatie over het verkiezingsproces, verkeerde informatie over het verkiezingsproces en manipulatief of niet-authentiek gedrag te melden

160. (1) Wanneer een persoon van mening is dat vermoedelijke desinformatie over het verkiezingsproces aanwezig is op de diensten van de verlener van intermediaire diensten, stelt die persoon eerst de verlener van intermediaire diensten in kennis van de aanwezigheid van vermoedelijke desinformatie over het verkiezingsproces op zijn dienst overeenkomstig de vereisten van artikel 16 van de verordening inzake digitale diensten.
- (2) Onverminderd lid 1 kan de Commissie op haar website een directe meldmogelijkheid bieden om personen in staat te stellen
  - (a) vermoedelijke gevallen van desinformatie over het verkiezingsproces te melden, met name tijdens een verkiezingsperiode of verkiezingscampagne,
  - (b) te allen tijde vermoedelijke gevallen van onjuiste informatie over het verkiezingsproces te melden, of

- (c) vermoedelijk manipulatief of niet-authentiek gedrag, met inbegrip van het niet-openbaar gemaakte gebruik van bots, met name tijdens een verkiezingsperiode of verkiezingscampagne.
- (3) Wanneer krachtens lid 2 een faciliteit voor rechtstreekse rapportage wordt ingesteld, is deze gemakkelijk toegankelijk en gebruiksvriendelijk,
- (a) maakt deze de indiening van rapporten uitsluitend langs elektronische weg mogelijk, en
  - (b) vergemakkelijkt deze de indiening van rapporten die voldoende nauwkeurig en naar behoren onderbouwd zijn.
- (4) Wanneer overeenkomstig lid 2 een faciliteit voor rechtstreekse rapportage wordt ingesteld, neemt de Commissie de nodige maatregelen om de indiening van rapporten met alle volgende elementen mogelijk te maken en te vergemakkelijken:
- (a) een voldoende onderbouwde uitleg van de redenen waarom het individu of de entiteit beweert dat de informatie in kwestie neerkomt op desinformatie over het verkiezingsproces, verkeerde informatie over het verkiezingsproces of, naargelang het geval, manipulatief of niet-authentiek gedrag;
  - (b) een duidelijke indicatie van de exacte elektronische locatie van die informatie, zoals de exacte URL of URL's op het betreffende online platform, en, waar nodig, aanvullende informatie waarmee de desinformatie, verkeerde informatie of, naargelang het geval, manipulatief of niet-authentiek gedrag kan worden geïdentificeerd;
  - (c) de naam en het e-mailadres van de persoon die het verslag indient;
  - (d) een verklaring waarin de persoon die de kennisgeving indient te goeder trouw bevestigt dat de informatie en beweringen in de kennisgeving juist en volledig zijn.
- (5) Wanneer overeenkomstig lid 2 een faciliteit voor rechtstreekse melding is ingesteld en wanneer een aldus ingediende melding de elektronische contactgegevens bevat van de persoon die de melding heeft ingediend, stuurt de Commissie die persoon onverwijld een ontvangstbevestiging van de melding.
- (6) Wanneer een faciliteit voor rechtstreekse melding overeenkomstig lid 2 is ingesteld, behandelt de Commissie alle meldingen die zij ontvangt en neemt zij

haar besluiten met betrekking tot de informatie waarop de meldingen betrekking hebben, tijdig, zorgvuldig, niet arbitrair en objectief.

HOOFDSTUK 4

Procedurele rechten

Beroep bij beroepspanel

161. (1) De Commissie stelt van tijd tot tijd een beroepspanel in dat bestaat uit een of meer leden van de Commissie en onafhankelijk is van de oorspronkelijke besluitvormer.
- (2) (a) Tegen een kennisgeving of bevel uit hoofde van de artikelen 153, 154, 155, 156 of 157 kan uiterlijk vijf dagen na de datum waarop de kennisgeving of het bevel is uitgevaardigd, beroep worden ingesteld bij een beroepspanel, maar het instellen van beroep heeft, in afwachting van de uitkomst van het beroep, geen invloed op de werking van de kennisgeving of het bevel, tenzij het beroepspanel anders beslist.
- (b) Een beroep als bedoeld onder a) kan worden ingesteld door
- (i) iedere natuurlijke of rechtspersoon die rechtstreeks wordt geraakt door de kennisgeving of het bevel, of
- (ii) door de verlener van een intermediaire dienst.
- (c) Een beroep wordt alleen aanvaard als het is ingediend door een natuurlijke persoon (hetzij namens zichzelf, hetzij namens een met name genoemde rechtspersoon) en deze natuurlijke persoon de door de Commissie gespecificeerde informatie verstrekt.
- (3) Een beroep als bedoeld in lid 2
- (a) wordt schriftelijk ingesteld via een daartoe bestemd portaal op de website van de Commissie,
- (b) vermeldt alle gronden waarop het beroep berust en verstrekt het beroepspanel alle documenten en bewijsstukken waarop het beroep berust, en
- (c) wordt gericht aan de voorzitter van het beroepspanel en wordt zodanig bezorgd of verzonden dat de voorzitter het binnen de in lid 2 genoemde termijn ontvangt.

- (4) Het beroepspanel beslist over een beroep zonder mondelinge toelichting, tenzij het, gezien de bijzondere omstandigheden van het beroep, van oordeel is dat het noodzakelijk is een mondelinge toelichting te houden om het beroep naar behoren en eerlijk te beoordelen.
- (5) De Commissie kan dergelijke regels maken en dergelijke procedures opstellen met betrekking tot het uitvoeren van beroepen en mondelinge toelichtingen die zij passend acht, en maakt die regels en procedures bekend op een website die door of namens de Commissie wordt onderhouden.
- (6) Een beroep uit hoofde van deze afdeling wordt gehoord door het beroepspanel of door een of meer specifieke leden van het beroepspanel die door het beroepspanel met de behandeling van het beroep zijn belast.
- (7) Het beroepspanel kan naar eigen goeddunken een hoorzitting in het kader van deze afdeling houden en leidt de hoorzitting of zorgt ervoor dat de hoorzitting snel en zonder onnodige formaliteiten wordt gehouden.
- (8) Het beroepspanel houdt bij zijn beslissing over een beroep krachtens dit artikel
  - (a) rekening met de gronden voor het beroep die overeenkomstig lid 3, onder b), zijn opgegeven,
  - (b) rekening met de kennisgeving of het bevel en met alle andere informatie in verband met de kennisgeving of het bevel die naar de mening van het beroepspanel relevant kan zijn voor zijn beslissing, en
  - (c) rekening met stukken, documenten of bewijsmateriaal die niet in de kennisgeving of het besluit zijn opgenomen, indien het dit nodig of nuttig acht voor een eerlijke en juiste behandeling van het beroep.
- (9) Bij de vaststelling van een beroep op grond van dit artikel kan het beroepspanel, indien zij ervan overtuigd is dat het redelijk is,
  - (a) de kennisgeving of het bevel bevestigen,
  - (b) de kennisgeving of het bevel wijzigen onder de voorwaarden die het geschikt acht, of
  - (c) de kennisgeving of het bevel intrekken.
- (10) Indien het beroepspanel, naar aanleiding van het beroep, de kennisgeving of het besluit wijzigt, wordt de aldus gewijzigde kennisgeving of het aldus gewijzigde besluit onmiddellijk van kracht bij de beslissing van het beroep.

- (11) Het beroepspanel kan procedures specificeren met betrekking tot de uitvoering van het beroep om te zorgen voor een efficiënte, eerlijke en tijdige beslissing over een beroep.
- (12) Het beroepspanel kan binnen de in het verzoek gespecificeerde termijn van elke persoon schriftelijk om informatie verzoeken die het redelijkerwijs nodig heeft voor de uitoefening van haar taken krachtens dit artikel.
- (13) Het is strafbaar om in naam van een andere persoon of in een valse naam of namens een bedrijf beroep in te stellen zonder de toestemming van de directeuren van dat bedrijf (of zoals voorzien in de statuten van het bedrijf).
- (14) Een beroep wordt zo spoedig mogelijk gehoord en vastgesteld.

Rechterlijke toetsing

162. Niets in dit Deel mag worden geïnterpreteerd als een beperking van het recht van een persoon die door een besluit van de Commissie wordt getroffen, om zich tot het hoogerechtshof te wenden met een verzoek om rechterlijke toetsing.

HOOFDSTUK 5

Gedragcodes

Gedragcodes

163. (1) (a) De Commissie kan gedragcodes publiceren met betrekking tot online informatie over het verkiezingsproces.
- (b) Een code die onder a) wordt gepubliceerd, wordt zo spoedig mogelijk aan beide Huizen van de Oireachtas voorgelegd.
- (2) Een code als bedoeld in lid 1 kan worden gericht aan:
- (a) de aanbieder van een intermediaire dienst;
  - (b) een kandidaat voor een verkiezing;
  - (c) een politieke partij;
  - (d) alle andere personen.
- (3) Alvorens een gedragscode uit hoofde van lid 1 te publiceren, kan de Commissie overleg plegen met de adviesraad, de raad van belanghebbenden of een andere daartoe door de Commissie bijeengeroepen groep.

- (4) Een krachtens lid 1 gepubliceerde gedragscode is alleen van kracht tijdens een bepaalde verkiezingscampagneperiode.
- (5) De Commissie kan bepalen of een gedragscode een optionele gedragscode of een verplichte gedragscode is.
- (6) Alvorens een gedragscode uit hoofde van lid 1 te publiceren, houdt de Commissie rekening met het volgende:
  - (a) de noodzaak om democratische waarden in de samenleving te beschermen;
  - (b) het algemeen belang voor het hebben van een goed geïnformeerde kieslijst;
  - (c) de bedreiging die de democratische waarden worden opgelegd door misinformatie en desinformatie;
  - (d) het recht op vrijheid van meningsuiting;
  - (e) het recht op vrijheid van vereniging;
  - (f) het evenredigheidsbeginsel;
  - (g) het recht op vrijheid van vestiging volgens de EU-wetgeving; en
  - (h) de vrijheid om diensten te verlenen volgens de EU-wetgeving.
- (7) Als de Commissie van mening is dat een persoon tot wie een verplichte gedragscode is gericht, de code niet naleeft of heeft nageleefd, kan de Commissie bij motie het hoogerechtshof verzoeken de persoon te bevelen de code na te leven, en het hof kan, naar eigen goeddunken, ter zitting van het verzoek een dergelijk bevel geven of weigeren.

HOOFDSTUK 6

Raadpleging

Raadpleging door de Commissie

164. (1) De Commissie kan, wanneer zij dit passend acht voor de uitoefening van haar functies uit hoofde van dit Deel, overleg plegen met en rekening houden met alle informatie die zij ontvangt van
  - (a) de Commissie voor gegevensbescherming,

- (b) An Garda Síochána,
  - (c) Coimisiún na Meán, of
  - (d) de minister van Milieu, Klimaat en Communicatie, die optreedt in zijn of haar hoedanigheid van bevoegde autoriteit uit hoofde van de verordeningen van de Europese Unie (Maatregelen voor een hoog gemeenschappelijk niveau van beveiliging van netwerk- en informatiesystemen) van 2018 (S.I. nr. 360 van 2018).
- (2) Wanneer
- (a) de Commissie voor gegevensbescherming,
  - (b) An Garda Síochána,
  - (c) Coimisiún na Meán, of
  - (d) de minister van Milieu, Klimaat en Communicatie, handelend in zijn of haar hoedanigheid van bevoegde autoriteit in het kader van de verordeningen van de Europese Unie (maatregelen voor een hoog gemeenschappelijk niveau van beveiliging van netwerk- en informatiesystemen) van 2018 (S.I. nr. 360 van 2018),

informatie ontvangt of zich bewust wordt van activiteiten of tendensen die van invloed kunnen zijn op de eerlijkheid of integriteit van een verkiezing of referendum, stelt de autoriteit of de minister, bedoeld in punt d), naargelang het geval, de Commissie onmiddellijk in kennis van de genoemde informatie, activiteiten of tendensen.

HOOFDSTUK 7

Overtredingen en sancties

Overtreding van het niet opvolgen van een kennisgeving of bevel uitgevaardigd krachtens artikelen 153 tot en met 157

165. (1) Het is een overtreding voor een persoon om niet te voldoen aan een kennisgeving of bevel uitgevaardigd krachtens artikel 153, 154, 155, 156 of 157, ongeacht of deze kennisgeving of dit bevel is gericht aan een persoon binnen of buiten de Staat.
- (2) Een persoon die schuldig wordt bevonden aan een overtreding krachtens dit artikel kan

- (a) bij versnelde procedure worden veroordeeld tot een boete van klasse A of een gevangenisstraf van maximaal twaalf maanden of beide, of
- (b) bij veroordeling na akte van beschuldiging, voor een geldboete of gevangenisstraf van ten hoogste 5 jaar of beide.

Overtredingen van desinformatie over het verkiezingsproces

166. (1) Een persoon die, of een bestuurder van een instantie of vereniging die, tijdens de verkiezingsperiode of verkiezingscampagne met de bedoeling de uitslag van een verkiezing of referendum te beïnvloeden of het eerlijk verloop of de integriteit van die verkiezing of dat referendum te verstoren, het volgende online maakt, publiceert of promoot:

- (a) een onjuiste verklaring over de terugtrekking van een kandidaat uit die verkiezing,
- (b) een onjuiste feitelijke verklaring met de bedoeling om één of meer kiezers te doen afzien van deelname aan de verkiezing of het referendum,
- (c) een valse verklaring met de bedoeling om één of meer kiezers per ongeluk hun stembiljet bij de verkiezing of het referendum ongeldig te laten maken,
- (d) een online verklaring die beweert van een andere persoon te zijn,
- (e) desinformatie over het verkiezingsproces, of
- (f) manipulatief of niet-authentiek gedrag,

maakt zich schuldig aan een strafbaar feit, tenzij die persoon kan aantonen dat hij of zij redelijke gronden had om aan te nemen en aannam dat de verklaring waar was.

- (2) Een persoon die schuldig wordt bevonden aan een overtreding krachtens dit artikel kan
  - (a) bij strafrechtelijke veroordeling, voor een boete van klasse A of tot een gevangenisstraf van ten hoogste 12 maanden of beide, of
  - (b) bij veroordeling na akte van beschuldiging, voor een geldboete of gevangenisstraf van ten hoogste 5 jaar of beide.

Overtreding van het gebruik van niet-openbaar gemaakte bot om verkiezingen of referenda te misleiden of te beïnvloeden

167. (1) Een persoon die willens en wetens een bot gebruikt, of ervoor zorgt dat een bot wordt gebruikt, op een manier die meerdere online aanwezigheden genereert, die
- (a) erop zijn gericht de uitslag van een verkiezing of referendum te beïnvloeden, of
  - (b) zijn ontworpen of bedoeld om personen te misleiden met betrekking tot de kunstmatige identiteit van de bot, of
  - (c) schade aan het publiek kunnen toebrengen,
- maakt zich schuldig aan een strafbaar feit.
- (2) In een procedure wegens een overtreding van dit artikel kan een persoon zich verweren door aan te tonen dat het gebruik van de bot in kwestie duidelijk, opvallend en redelijkerwijs bedoeld was om personen met wie de bot in contact kwam of communiceerde, of bedoeld was om in contact te komen of te communiceren, ervan op de hoogte te stellen dat het om een bot ging.
- (3) Een persoon die schuldig wordt bevonden aan een overtreding krachtens dit artikel kan
- (a) bij versnelde procedure worden veroordeeld tot een boete van klasse A of een gevangenisstraf van maximaal twaalf maanden of beide, of
  - (b) bij veroordeling na akte van beschuldiging, voor een geldboete of gevangenisstraf van ten hoogste 5 jaar of beide.

Overtreding van niet-naleving van de verplichtingen van het online platform

168. -

Vervolging van overtredingen

169. (1) Onverminderd lid 2 kan een kort geding voor een overtreding krachtens dit Deel worden aangespannen en vervolgd door de Commissie.
- (2) Een vervolging voor een overtreding ingevolge dit Deel kan alleen worden ingesteld door of met toestemming van de directeur van het Openbaar Ministerie.
- (3) Niettegenstaande sectie 10(4) van de wet op de kleine zittingen (Ierland) van 1851, kan een kort geding voor een strafbaar feit krachtens dit Deel worden

ingesteld binnen 2 jaar vanaf de datum waarop de overtreding werd begaan of beweerdelijk werd begaan.

- (4) Wanneer een overtreding krachtens dit Deel wordt begaan door een rechtspersoon en bewezen wordt dat dit gebeurde met de instemming of medeplichtigheid van, of toe te schrijven is aan een opzettelijke nalatigheid van de kant van een persoon die een directeur, manager, secretaris of andere ambtenaar van de rechtspersoon is, of een persoon die beweerde in een dergelijke hoedanigheid op te treden, is die persoon, evenals de rechtspersoon, schuldig aan een overtreding en kan hij of zij worden vervolgd en gestraft alsof hij of zij schuldig was aan de eerstgenoemde overtreding.
- (5) Wanneer de zaken van een rechtspersoon worden beheerd door zijn leden, is lid 4 van overeenkomstige toepassing met betrekking tot het doen en nalaten van een lid in verband met zijn of haar functies van het beheer, alsof hij of zij een directeur of manager was van de rechtspersoon.
- (6) (a) Wanneer een persoon wordt veroordeeld voor een overtreding overeenkomstig dit Deel, kan de rechtbank, wanneer zij ervan overtuigd is dat daar goede redenen voor zijn, de persoon veroordelen tot betaling aan de openbare aanklager van de door de openbare aanklager gemaakte kosten en uitgaven, gemeten door de rechtbank, in verband met het onderzoek, de opsporing en de vervolging van het overtreding, met inbegrip van de kosten en uitgaven van en in verband met een onderzoek naar informatie die aan de Commissie of een gemachtigde ambtenaar is verstrekt.
- (b) Een bevel tot betaling van kosten en uitgaven als bedoeld onder a) komt bovenop en niet in de plaats van een boete of straf die de rechter kan opleggen.

Extraterritorialiteit

170. (1) Een persoon die op een plaats buiten de Staat

- (a) een handeling verricht of nalaat een handeling te verrichten die, indien deze op het grondgebied van de Staat zou zijn verricht of nagelaten, een overtreding ingevolge artikel 165 zou vormen, of
  - (b) een handeling verricht die, indien deze op het grondgebied van de Staat zou zijn verricht, een overtreding ingevolge artikel 166 of 167 zou vormen,
- begaat een overtreding.

- (2) Een persoon die schuldig is aan een overtreding krachtens dit artikel is bij veroordeling aansprakelijk voor de straf waaraan hij of zij aansprakelijk zou zijn geweest als hij of zij de handeling had verricht of nagelaten de handeling te verrichten die de overtreding in de staat vormt.
- (3) Een procedure voor een overtreding ingevolge lid 1 kan op elke plaats in de Staat worden ingesteld en de overtreding kan, voor alle bijkomende doeleinden, worden behandeld alsof de overtreding op die plaats is begaan.
- (4) Wanneer een persoon overeenkomstig dit artikel van een overtreding wordt beschuldigd, kan geen verdere procedure in de zaak (anders dan voorlopige hechtenis of borg) worden genomen behalve door, of met toestemming van, de directeur van het Openbaar Ministerie.

HOOFDSTUK 8

Diversen

Immunititeit van rechtszaak

171. (1) De Commissie verricht haar taken uit hoofde van dit Deel te goeder trouw en in het belang van het publiek en de kiezers in het algemeen, rekening houdend met de middelen waarover zij beschikt, en er kan geen actie tegen haar worden ingesteld louter op grond van een vermeend verzuim om deze taken uit te voeren.
- (2) Leden van de Commissie kunnen niet persoonlijk worden vervolgd op grond van een handelen of nalaten in de uitoefening van hun taken uit hoofde van dit Deel.

Betekening van kennisgevingen of bevelen

172. De betekening van een kennisgeving of bevel uit hoofde van artikel 153, 154, 155, 156 of 157 vindt plaats overeenkomstig artikel 142.

Herziening van Deel 5 van de basiswet

- 172A. (1) De Commissie begint uiterlijk 3 jaar na de inwerkingtreding van dit Deel met een evaluatie van de werking ervan.
- (2) De Commissie dient uiterlijk 12 maanden na het begin van een herziening krachtens lid 1 bij de minister een verslag in van de bevindingen van een herziening krachtens lid 1.
- (3) Een verslag krachtens lid 2 kan aanbevelingen bevatten die de Commissie passend acht om de werking van dit Deel te handhaven of te verbeteren.